

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčije 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katoličanskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivirste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Srbska pogodba.

Vkljub temu, da se je sprejel v državnem zboru sklep, da se srbska pogodba ne sme uveljaviti na podlagi pooblastilnega zakona, hoče vendar vlada baje že s prvim septembrom uveljaviti srbsko pogodbo. Seveda bi to uveljavljenje veljalo le do konca leta, ker dalje pooblastilni zakon ne sega.

Kakor je izmed spodnještajerskih strank dosedaj le Slovenska kmečka zveza vedno branila kmečke koristi, dočim so se druge stranke kosale v neplodnih osebnih napadih, tako je tudi v tem slučaju edino Kmečka zveza posegla vmes.

Ko je izvedela za nevarnost, da se uveljavi srbska pogodba, vložila je brzojavno ugovor na ministrskega predsednika baron Beka in na poljedelskega ministra dr. Ebenhocha.

Brzjav na ministrskega predsednika baron Beka se glasi:

„Slovenska kmečka zveza za Stajersko pozivlja vlado, da srbske pogodbe na noben način ne uveljavi na podlagi pooblastilnega zakona, ker bi to pomenilo oškodovanje kmečkih teženj. It v sedanjem času, ko ima suša take posledice, resno nevarnost za obstanek kmečkega stanu. — Roškar, dr. Korošec, dr. Benkovič, Pišek.“

Približno isto besedilo se je vposlalo poljedelskemu ministru dr. Ebenhochu.

Kakor je Kmečka zveza vposlala ugovor, tako lahko store tudi podobori, politična društva, občine, okrajni zastopi, sploh vsi ljudski zastopi! Zastopi industrialcev dan na dan pošiljajo prošnje na ministrstvo, naj se uveljavi pogodba, za to tudi zastopi kmečkega stanu z nasprotnimi prošnjami ne bi smeli manjkati!

Suša.

Nam se zdi, da hočejo v Gradcu pri podpori akciji zaradi suše posebno uvaževati kraje, kjer prebivajo Nemci ali nemškutarji. Mi že danes svarimo vlado, vladne zastopnike in sploh vse, ki imajo s to akcijo kaj opraviti, da bodo strogo pravični. Nikakor bi ne prenašali mirno, če bi se tudi nesreča izrabljala v narodne ali strankarske koristi. Naši poslanci bi se potem postavili na čelo vsega gibanja in vihar bi ne bil ukrotljiv. To so naše resne besede na adresu izvestnih gospodov v Gradcu! V takih zadevah ne poznamo nobene šale!

Podlistek.

Mamice zadnja pot.

Posl. J. Z.

(Dalje.)

Mati je bila mila in ljubeznjivo je govorila s svojim otrokom. Prinesla je srajce, katere je zanj naredila. Potem je pripovedovala, kako si je vinar za vinarjem pritrigovala, da bi k njemu prišla. Pri tem je zvenela vsaka beseda tako odkritosrečno in mlo, kakor zna le mati govoriti.

Mirko je bil v zadregi pred svojimi kolegi, ko je mamka govorila o težko prihranjenih novcih. Vedno je igral gospoda — z denarjem matere — sedaj so bile njegove revne razmere odkrite. Mati je začela, ne da bi se ozirala na dijaka, sinu na srce govoriti. Mirko je molčal. Premišljeval je, kako bi se rešil tega neljubega obiska, a mati ga je vedno znova rotila. Se vedno sta bila dijaka navzoča. Oba sta imela veselje, poslušati dobrohotne besede. V višjih krogih je včasih manj dostojnosti nego v nižjih.

Dijaka sta se vedno bolj zanimala za celo stvar. Menjavala sta med seboj poglede.

Mirko je molčal, pustil je materi govoriti. Govorila mu je mlo, a njegovo srce se ni dalo več pridobiti. Spomnila ga je na vero njegovih mladih let. Nekoč je tako rad molil, nekaj je tako rad zahajal v cerkev.

„In na te neumnosti nimaš odgovora“, zaključil eden dijakov.

Mirko je še vedno molčal. Strah pred ljudmi

Med dnevnimi novicami poročamo, da sta ta teden državna poslanca dr. Benkovič in Pišek v imenu Kmečke zveze zopet govorila v Gradcu. Slovenska kmečka zveza je stala torej v neprestanem stiku z Gradcem ter tamkaj prednašala želje svojih pristašev.

Ta dni je, ustrezajoč želji mnogih volilcev, vposlala Kmečka zveza finančnemu ministru Korytovskemu naslednjo prošnjo:

„Ekselencija finančni minister vitez Korytowski, Dunaj. Slovenska kmečka zveza za Stajersko prosi ekselencijo z ozirom na bedo, povzročeno vsled suše, da bedo trpečemu ljudstvu oddaje solne odpadke za krmiljenje živine brezplačno. — Roškar, dr. Korošec, dr. Benkovič, Pišek.“

Prvi posavski mladeniški shod na Vidmu.

V nedeljo dne 23. avgusta vršil se je na Vidmu prvi shod posavskih mladeničev. Udeležba je bila impozantna; nad 600 vrlih posavskih mladeničev se je bilo zbralo na vrtu Podjedrte gostilne.

Cerkveni govor je imel č. g. Potovšek, župnik artički; v ganljivih besedah je slikal zbrani mladini dolžnosti, ki jih ima do Boga, do bližnjega in do samega sebe ter vnela le z njemu lastno zgovornostjo srca mladine za višje ideale, ki naj dičijo slovensko mladino.

Shod je otvoril domači vlč. gospod dekan s kaj prisrčnim nagovorom in pozdravom: izročil je posavsko mladino o priliki prvega organizacijskega zborovanja mogočnemu varstvu srca Marijinega, kot najboljši zaščitnici mladine.

Slavnostni govor je imel predsednik Zveze slovenskih mladeničev tovariš Franc Žebot iz St. Ilje v Slov. gor. Odkrito se mora priznati, da je s svojim krasnim govorom naravnost očaral srca vseh poslušalcev. Zvezi slovenskih spodnještajerskih mladeničev je le čestitati na tako vrlemu predsedniku! Splošna je bila, sodba: Tako krasnega, poljudnega in navduševalnega govora še ni čulo Posavje iz ust priproste, kmečkega mladeniča. Prisrčno pozdravlja vse zbrane posavske tovariše-mladeniče, gorko in prisrčno kot pozdravlja ljubeči brat brata.

Z uprav. govorniško dovršenostjo je slikal na to vzor pravega slovenskega mladeniča, namreč: slovenski mladenič bodi veren, naroden in znača-

je zmagal v njem, sram ga je bilo pred tovariši. On bi se naj dal podučevati — on?

Se enkrat se ga je mati lotila; kaj sta njo brigala dijaka! Samo eno je hotela, njegovo dušo rešiti. Že je upala, da je zmagala, ker Mirko ni niti z jedno besedo ugovarjal. A motila se je le bridko.

„Mati, jaz ostanem kakor sem. Jaz se ne spremenim več. Ostani ti pri svojih nazorih, jaz ostanem pri svojem prepričanju.“

Kakor smrtna obtožba donijo te besede materi na uho.

„Izvrstno, izvrstno, vendar enkrat“, se smejeja dijaka.

„Mirko, ali pustiš ti“, reče Ivana resno, „da me tvoji tovariši zaničujejo?“

Spet zadoni smeh dijakov.

„Dajte so potolažit, mati, to ni tako resno; so pač veseli dijaki.“

„Dijaki, ki so ti vero vzeli? — Slabi tovariši so to.“

„Se nam naredi pridigo“, se režita dijaka.

Spet je prezrla mat' roganje, katero je morala prenesti. Le eno je videla in vedela: rešiti ga moram.

„Mirko, prosim te še enkrat, pri vsem, kar ti je sveto, pri ljubezni do mene, postani drugačen —“

„Mati, jaz sem ti povedal, kakor mislim. Ne bom te več nadlegoval, pa prosim te, pusti me s temi stvarmi pri miru. Jaz sem star dovolj, da sem lahko prost.“

„Izvrstno, izvrstno, to si dobro napravil“, sta se režala neotesana dijaka.

jen, svaril z vso resnostjo posavske mladeniče pred slabim časopisjem — sploh slabim tiskom — alkoholom in pred drugimi slabimi razvadami, priporočal mladeničem kot najboljši pripomoček v dosego višjih ciljev izobrazbo, zlasti polom izobraževalnih društev itd.

Gospod državni poslanec dr. Benkovič izraža svoje odkrito veselje nad mladinsko organizacijo ter omenja: Mladinska organizacija naj pripravlja in vzgojuje iz mladeničev prave, vzorne moške, ki bodo izborni delavci v kmečkih zvezah in dobri gospodarji na svojih posestvih.

Po nastopu nekaterih posavskih mladeničev, ki so vsi izražali svojo odkrito veselje nad mladinsko organizacijo, se zahvali č. g. Presker, župnik kapelski, vsem zborovalcem za mnogoštevilni obisk, osobito se iskreno zahvaljuje tovarišu Žebotu za njegovo veliko požrtvovalnost in trud, želeč, naj obroditi današnji shod mnogo dobrega sadu, naj bi bili v Posavju sami Žeboti.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

19. avgusta. Danes se je vršil skupni ministrski svet pod predsedstvom Aerenthalovim. Razpravljalo se je o skupnem proračunu, ki se bo predložil delegacijam. O valesrbski agitaciji v Bosni je poročal skupni finančni minister Burian. — Na Dunaju v kratkem zborujejo češke protivojaške organizacije. — V Petrogradu je propadla najmočnejša petrolejska tvrdka Sibajovo. Dolgovj znašajo 28.000.000 rubeljev. — Ob priliki cesarjevega rojstnega dneva je bila v Zagrebu proti banu prirejena demonstracija. Kričanju in žvižganju pred njegovim stanovanjem je komaj policija naredila konec. — Blagajnik draždanske banke Eckart je ponemiril 233.000 mark in pobegnil.

20. avgusta. Cesar odpotuje 15. septembra v Vesprim na Ogrsko, kjer se bo udeležil ondotnih vojaških vaj, ki se bodo vršile 16., 17. in 18. septembra. — Španska kraljeva dvojica obišče sredi oktobra našega cesarja. — V Bazelu je uničil požar na kolodvoru velike zaloge petroleja, bencina, terpentina ondotne skladiščne družbe. Og. nje gasci niso mogli ognja zadušiti. — Ruski car odpotuje v inozemstvo.

Mirko je vstal, mati tudi.

„Kdo ve, če te še kdaj vidim“, reče pobita mati. „Jaz bodem molila za te, tvoja mati te ne pozabi. Se umirajoča bom za te molila.“

Dala mu je reko in odšla. V njenem očesu se je prikazala solza. Počasi je stopala po stopnicah, iz Mirkove sobe je še slišala smeh dijakov. Stopila je na prosto, sama ni vedela ali sanja ali bedi. O da bi bile vse samo sanje. Zapuščena se je peljala domov. Zapuščena — osamljena. Zdaj ni imela nikogar več na tem svetu. V teh par urah se je veliko postarala. Bolest je zarisala svoje poteze na čelo in lica. A miru jim ni mogla vzeti; le milejši je postal obraz ter je kazal izraz Bogu udane bolečine.

Mati je spet delala v svoji sobi, a pri delu so ji manjkale vesele m-sli. Delala ni več za svoje dete, delala je samo zase. Bridko ji je postalo življenje, bridlek vsak dan. Hoja je postajala vedno bolj upognjena, le oko je ostalo iskro in živo ter je kazalo udanost duše. In tako je iz matere postala stara mati — mamica.

Dobra Ivana ni nehala moliti. Če je molila, ji je bilo vedno lažje pri srcu.

„Le eno hočem še od tebe izprostiti, o Bog: oživi moje dete za te. Potem pa rada umrjem.“

Tako je molila dan za dnevom svojo jutranjo in večerno molitev za otroka.

Sina ni videla več. Tu in tam je še zvedela kaj o njem. Pisal ji ni več, tudi ona ga ni smela več nadlegovati. On hoče biti prost. Nobane vezi ni več bilo med materjo in otrokom, kakor molitev materne ljubezni.

(Dalje prihodnjik.)

21. avgusta. Naš cesar je povabil predsednika ameriških zedinjenih držav, da ga prihodnje leto obišče. Slična vabila nemškega cesarja in laškega kralja je Roosevelt odklonil. — V Perziji še vedno ni miru. Živila so se zelo podražila. Za tri funte kruha je treba dati pet rubeljev. — V Budimpešti je poneveril pisar Desider Halaus 10.000 K, katere je zaigral.

22. avg. Prestolonaslednik Fran Ferdinand je bil pred nekaj dni v veliki nevarnosti. Z avtomobilom se je peljal blizu svoje graščine na Solnograškem na nekem mestu, kjer se je utrgala kamenita stena. Prestolonaslednik je ušel nepoškodovan nevarnosti. — V Genfu so prijeli dva anarhista, ki sta nameravala napasti angleškega kralja v Išlo. — V vzhodni nemški Afriki so se vršili veliki nemiri. 18 voditeljev so zaprli, 2 usmrtili. — Blizu Pana je vlak lurskih romarjev, prišedših iz Pariza, trčil skupaj s tovornim vlakom. Med ranjenimi, ki so jih odpeljali v pariško bolnišnico je 11 težko, 4 lahko ranjenih. — Železniški minister Deršata je odpotoval v Niedorf.

23. avgusta. Listi poročajo, da se prestolonaslednik udeležil na povabilo nemškega cesarja vojaških vaj v Loreni. — Včeraj se je zaključilo mednarodno zborovanje esperantistov v Draždanih. Prihodnja zborovanja se bodo vršila v Catawbi (Sev. Amerika) in Barceloni. — V Restanu pri Filadelfiji je nek vlak napolnjen s potniki zdrknil s tira, ter se popolnoma razbil. Deset potnikov je ubitih, mnogo pa težko ranjenih.

24. avgusta. Na 15. septembra so sklicani sledeči deželni zbori: štajerski, češki, galški, solnograški, koroški, moravski in predarški. Na 22. septembra: gornjeavstrijski, tirolski, gorški in gradiščanski, na 15. oktobra pa bukovinski. — V Mostu na Češkem so zaprli dva anarhistična agitatorja, Frauposeja in Pešla. — Iz Zadra poročajo, da je vojna ladja „Wien“ zadela ob skalovino blizu Hvara. Ladja, ki so jo neznatno poškodovano zopet osvobodili, je odplula v Pulo. — Pri Skaanvikju se je potopil parnik „Folgenfanden“. Na parniku je bilo 85 potnikov, od teh jih je 30 utonilo. — Iz Maroka prihajajo še vedno vznemirljive vesti. Bivšemu sultanu Abdul-Arisu je ostalo le nekaj stotin vojakov.

25. avgusta. Solnograški deželni predsednik Julien je 23. avgusta nenadoma na srčni kapi umrl. — V Dalmaciji so razpisane deželno-zborske volitve na 26., 28. in 31. oktobra. — Letošnje cesarske vojaške vaje se bodo vršile v okolici Blatnega jezera na Ogrskem. Parnike na Blatnem jezeru bodo spremenili v vojne ladje. Cesar se bo sodeloval v bitki na jezeru. — Na Portugalskem se bojijo ustaje. Kraljeva rodbina je pripravljena na beg. — V Galiciji se je pokazala škrlatica.

Knjižnica S. K. S. Z. se nahaja v Koroški cesti št. 5 I. nadstropje. Odprta je med tednom do 7. ure zvečer, v nedeljah in praznikih od 10.—11. ure dopoldne.

Razne novice.

* **Osebnosti.** Cesar je podelil predsedniku okrožnega sodišča v Celju, Antonu pl. Wurmser naslov in značaj dvornega svetnika.

* **Iz finančne službe.** Prestavljeni so: Zemljiškodavčni uradnik Julij Reithoffer od zemljiškodavčnega urada v Weicu k zemljiškodavčnemu uradu v Brežicah; računski asistent dr. phil. Frid. Wesely od finančnega ravnateljstva v Gradcu k računski ekspozituri finančnega ravnateljstva v Mariboru; davčni asistent Jožef Ziwny iz Celja k davčnemu referatu okrajnega glavarstva v Gradcu; provizorični davčni asistent Walter Haidl od davčnega referata okr. glavarstva v Lipnici k davčnemu referatu okr. glavarstva v Celju; davčni oficijal Rudolf Rauch iz Maribora v Konjice; davčni asistent Rudolf Sima iz Kozjega, kot kontrolor v Soštanju; finančni stražni komiser Jurij Klampfer iz Radgone v Celje; razvidnostni uradnik Paul Edl iz Gradca v Ptuj; davčni oficijal Alfred Drobnik iz St. Lenarta v Radgono; računski asistent Alojz Toman iz Maribora v Gradcu. Imenovani so: Absolvirani realce Viljem Kotlik za davčnega praktikanta v Mariboru; davčni praktikant Jakob Malinger v Marenbergu za davčnega asistenta istotam; absolvent geodetičnega tečaja Karl Opelka je pridružen k davčnemu uradu v Mariboru.

* **Iz poštne službe.** Poštna in brzojavna ol-pravnica Ljudmila Širca je imenovana za pošto oficijantino 11 služb. razreda v Brežicah.

* **Iz šole.** Nadučitelj Anton Hren v Stopreah postal je vodja slovenske Ciril-Metodove šole na Muti. Na njegovo mesto v Stopree pride kot nadučitelj sedanjí nadučitelj pri Sv. Antonu v Leskovcu, župnik Rajhenburg.

* **Kletarskim nadzornikom** za Štajersko sta imenovana gg. Jože Ozak (Nemec) s sedežem v Gradcu in Ivan Belle (Slovenec) s sedežem v Mariboru. Gospod Belle je obenem kletarski nadzornik za Koroško. Čuje se, da pride sedaj v Maribor kmetijski potovalni učitelj g. Gorican na mesto g. Balleta.

* **Organisti, pozor!** Poslava glede pokojnine privatnih uslužbencev je izdana, v kateri smo zapo-

padeni tudi organisti kot uslužbeni nastavljeni v bogočastnih občinah. Seveda mora imeti kot tak letne plače 600 kron, med katero je vračunljeno tudi stanovanje itd. Tiskovine ali formularji za izpolniti (kar je zelo lahko) se dobe pri najbližnji politični inštan-ci oziroma okr. glavarstvu in občini. Torej g. organisti, takoj na delo, ker mora biti stvar že do 28. t. m. oblasti vrnjena. Čudno, da v tej stvari živ duh nič ne pojasni. Podporno društvo organistov v Celju.

* **Knjižnica S. K. S. Z.** je vsak dan odprta in se nahaja v I. nadstr. Koroška cesta št. 5. Le ob nedeljah in praznikih je samo od 10. do 11. ure knjižničar na razpolago. Prijatelji čitave, pridite!

* **Suša.** Poslanca dr. Benkovič in Pišek sta v imenu Slovenske kmečke zveze v ponedeljek dne 24. t. m. na pristojnih mestih v Gradcu zopet urgirala pospešitev pomožne akcije. Kakor hitro dojde novo zahtevana poročila občin, oziroma okrajnih glavarstev, v Gradcu, skliče se takoj sestanek članov komisije za pomožno akcijo (med njimi tudi deželni odbornik g. prof. Robič), ki bo razdelil nakupljeno seno in slamo na posamezne okraje. Seno se je nakupilo večinoma na Zgornjem Štajerskem, deloma tudi na Solnograškem, v Zgornji ter Spodnji Avstriji ter na Tirolskem.

* **Slovensko katoliško dijaštvo** je imelo v Gorici dobro obiskan sestanek. Ni se popivalo, kakor je to pogosto pri liberalnih navada, ampak pri sestanku so se vršila resna posvetovanja o predmetih, ki zanimajo mlado dijaštvo. Žal, da je štajerska javnost premalo upoštevala ta sestanek. Le iz Šmarja pri Jelšah Mladeniška zveza in Kmečka zveza (v nje ime-nu g. Stoklas) ste poslali pozdrave v Gorico.

* **Dijaki se ločijo.** Tudi v Istri so liberalni dijaki razbili slovo. Niso hoteli sprejeti predloga, naj dosedanje počitniško društvo deluje na krščansko-demokratskem temelju. Katoliško-narodni dijaki so si vsled tega ustanovili svoje društvo „Dobrila“. Katoliška zavest med mladino se vró širi.

* **Slovensko liberalno časopisje v Celju.** Narodna stranka je začela sanjati o dnevniku, ki bi naj z novim letom v Celju zagledal luč sveta. Ker se po vsi pravici boji, da bi ga takoj od poroda obdajala obupna tema, je poslala svojim somišljenikom in tudi takim, ki niso v njenem taboru, po Štajerskem in Koroškem tajno okrožnico z varljivo nado, da bi vsaj nekaj žarkov slabotnega upanja zbrala okoli nameravane zibelke. V tem oklepu povdarja, „da pomenja veliko potratno stroškov in duševnih sil dejstvo, da sedaj v Celju izhajata Domovina in Narodni List, torej dva časnika, ki zastopata prilično enaka politična načela.“ Narodna založba, se je v to svrhu že pogajala z lastništvom Domovine, in doseglo se je sporazumljenje v toliki meri, da je postalo vprašanje združitve obeh časopisov pereče. Za nas je seveda vseeno, ali bo Domovina, ki je že itak popolnoma v jarmu Narodne stranke ter je še ljudobnejša nego njen mladi bratec, še dalje živel ali pa bo svojemu ne ravno častnemu življenju storila še manj časten konec. Pribiti pa moramo zopet enkrat strahopetno slabotnost nekdanj tako močnih pravokov, ki namravajo zadnjo puško vreči v koruzo ter boljno polje popolnoma prepustiti Narodni stranki. Kar se pa dostaje nameravanega celjskega dnevnika, je že naša sodba o njem storjena. Če sta že ta dva lista, ki sta dozdaj izhajala štirikrat na teden in drug drugega prepisovala, povzročala toliko stroškov in toliko denarno izgubo, da se nikdarne bi bila mogla poplačati, če se ne bi zajemalo iz bogatega vira, ki priteka iz denarja slovenskih posojilnic, kakšno denarno izgubo bo še le imel dnevnik? In če že Domovina in Narodni List pomenjata „potratno duševnih sil“, kakor naglašajo od Kukovca, Serneca in Spindlerja podpisana okrožnica, koljko duševnih sil se še le bo potratilo z dnevnikom, osobito če so tako slabe duševne sile, kakor z njimi razpolagajo tisti, katere je g. Kukovec proglasil za duševne voditelje slovenske inteligence na Štajerskem. Če hočejo voditelji Narodne stranke od nas sprejeti kak nasvet, jih posvarimo, naj se nikakor ne varajo z nado, da bi mogli kedaj z uspehom izdajati kak dnevnik, ki bi zastopal ves slovenski narod in njegove težnje na Spodnjem Štajerskem. Naš narod je, kakor kažejo sedanje razmere, v veliki večini v krščanskem taboru, in pravi rodoljubi bodo z vso požrtvovalnostjo skrbeli zato, da bo ta tabor kmalu obsegal celoto našega naroda. Naše geslo bodi: Proč z liberalnimi in ne-krščanskimi časniki!

* **Nameni liberalnih „Zavezarjev.“** V uvodnem članku Učiteljskega Tovarisa beremo sledeče: Kakor se je globoko verstvo in naboženstvo v našem človeku ubilo in nadomestilo s celo vrsto mrtvih ceremonij, ki naj popeljejo človeka skozi to ubogo zapuščeno dolino solz k edinemu njegovemu očišču onkraj groba, tako je tudi šola našemu slovenskemu človeku le institucija, kjer se naj v prvi vrsti uči katekizma... Trajnega, večjega napredka v mišljenju in delu ni, brani ga država, brani ga cerkev, ki se boji prosvetljenja narodovega... Hočemo, da se vzgaja naša mladina v duhu narodnem, v duhu prosvete in duhu napredka. Pomagano pa bo šoli in narodovi vzgoji v šoli malo, ako manjka šoli dela na znotraj, ki pripravlja in ustvarja modernega človeka, naj še bo pritisk vlade in cerkve tako silen.“ — Jasno je tukaj povedano, da slovenski liberalni učitelji smatrajo zakramente

in obrede katoliške cerkve zgolj za mrtve ceremonije, da bi nadalje radi vrgli iz šole katekizem, in da bi iz otrok radi napravili „moderne človeke“, kar po naznanju svobodomiselnih učiteljev pomeni takega človeka, ki zabavlja proti cerkvi, taji Boga, proglašča svobodno ljubezen, ne veruje v posmrtno življenje in izvaja postanek človeka iz živali. Tako poživljanje in posurovanje človeštva torej uči Tovariš. Potem se pa še tako silno togoti, ako ljudstvo opozarjamo na njegovo pisanje! Našemu kmetu mora šola nujno omrzeti, ako vidi, kako od njega plačani liberalni učitelji že iz ljudske šole hočejo napraviti šolo bogotajstva in učniško brezmejnega sovraštva do cerkve. Učiteljski Tovariš je protišolski list, ker njegovo brezvestno pisarjenje mora šolc privedi do propada. Tovariš škoduje liberalnemu učiteljstvu samemu, ker je on vzrok, da je ljudstvu do dna srca obsovaženo. Le tako naprej! Uspešen pouk v šoli boste ugonobili, svojih protiverskih namenov pa ne dosegli!

* **Društva vednega čiščenja.** Ko bi imel kateri izmed č. gos-podov sobratov malih družbenih knjižic kaj več na razpolago, in bi jih mogel kaj prepustiti, naj blagovoli to prijazno naznaniti „Gospodarju“ ali pa kar naravnost poslati prosilcu M. J. Rečica ob Savinji.

Mariborski okraj.

m³ **Studenec pri Mariboru.** Pri nas je začela poslovati hranilnica in posojilnica, katere je velikega pomena za kmete in delavce v Studencih, v Novivasi, Radvanju, Pekrah in Lembahu. Posojilnica uraduje vsako soboto od 4.—6. ure zvečer in ima svoje prostore v hiši g. Supančiča v Studencih, Bezirksstrasse 47, na dvorišču. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in sicer od 1 K naprej in se obrestujejo z 4%. Za varčevanje najmanjših zneskov daje posojilnica brezplačno domače hranilnice na razpolago. Posojila se dajejo članom, ki imajo svoja posestva ali bivališče v Studencih, Novivasi, Radvanju, Pekrah in Lembahu, na osebni kredit, proti poroštvu ali pa na vknjižbo proti 5% obrestim. Prošnje in vse zemljknižne stvari rešuje posojilnica popolnoma brezplačno. Kmetje in delavci! Poslužujte se vaše posojilnice, katere dobiček bo le vam v prid!

m **Hoče pri Mariboru.** Dne 30. t. m. imajo cerkveno in cesarsko jubilejno slavnost veteranci v Hočah — na kaplaniškem vrtu. Posilimenski učitelj alarmira mariborske Germance k skupni udeležbi, da se zadiši slovenski značaj kraja, ljudij in slovesnosti. Zaradi tega je dobro, da se tudi od naše strani udeleži prav mnogo zavednih Hočanov, Slivničanov, Hptinčanov in Orehovčanov, da vpriche svojega okrajnega gospoda glavarja skažejo udano lojalnost do cesarja jubilarja in njegove armade, ki mu je itak zenjpa njegovega očesa. Dne 6. septembra bodo imeli vrli Hočani priliko, Hotinčanom po navadi prejšnjih let počastiti njih cesarsko slavnost, ki jo bo prirédila ondodna požarna bramba. Torej na bratsko svidenje. Naprej zastava Slave!

m **Sv. Križ nad Mariborom.** Dne 23. avgusta t. l. je agitator Narodne stranke g. Stibler iz Celja z g. A. Hauptmanom ustanovil zadrugo za prodajo sadja.

m **Devica Marija v Pušcavi.** V nedeljo, dne 9. avgusta obhajala se je pri nas redka slavnost. Č. g. Peter Pavlič, premicijant, daroval je v naši imenitni romarski cerkvi prvo sv. mašo. Tej lepej slovesnosti so bili navzoči njegova mati, štirje bratje, dve setri, več sorodnikov in precejšno število domačih in sosednjih župljanov. Slavnostno pridigo so imeli domači gospod župnik Gašpar Zrnko, ki so s kaj lepimi besedami opisali kako lepa in častna je duhovniška služba, in kako tudi težavna, posebno v sedanjem, tako vihnem času. Po končani, pridigi, katero smo zelo pazljivo poslušali in jo tudi v srečo ohranili se je nadaljevala presveta daritev, pri kateri je streglo več č. g. duhovnikov in bogoslovcev. Slovesnost pa je naredilo še veličastnejšo zbrano petje domačega mešanega zbora, ki lepo napreduje pod vodstvom sedanjega organista. Ob koncu sv. maše zapel je še gospod premicijant zahvalno pesem „Te deum Laudamus“ v zahvalo Bogu za prejeto milost mašništva. Na tak način smo torej končali našo slovesnost ter smo se vračali s tužnim srcem iz hiše Gospodove, misleč: „Zopet bo minilo deset, dvajset in še več let, predno bomo zopet lahko zaklicali: nova maša se v Pušcavi praznuje.“

m **St. Lovreac nad Mariborom.** Cesarjev rojstni dan se je tukaj prav slovesno obhajal. Na predvečer je požarna bramba prirédila bakljačo skozi dolgi trg, kojega hiše so bile okinčane in okna čarobno razsvetljena z lučicami in lampijoni; med bakljačo so pokali topiči in je svirala leubaška godba; raz poslopj so plapolale cesarske zastave. Drugi dan, dne 18. avgusta ob 9. uri je bila slovesna cesarska sv. maša z veliko asistenco. Tik pred cesarsko sv. mašo se je blagoslovila nova šolarska zastava z velikimi in dragocenimi trakovi v cesarskih in papeških bojah, kar so župljani darovali šentlovenski šolski mladini v trajen spomin.

m **Gornja Sv. Kungota** Zadnjo nedeljo, dne 23. t. m. je bil tukaj nemški agrarni shod. Girstmajerjev Francelj je prignal nekega doktorja iz Gradca k nam. V svojem govoru je Francelj udarjal po našem poslancu. Upamo, da bo kmalu prišel g. Roškar med nas ter Francelja krepko zavrnil.